

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULARIN ZİYARET EDİLMELERİ HAKKINDA YÖNETMELİK^{(1) (2)}

BİRİNCİ KISIM Temel İlkeler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların ziyaret edilmelerine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 83 ve 116 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,

Ceza infaz kurumları: Kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, kadın kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, açık ceza infaz kurumları ile gözlem ve sınıflandırma merkezleri ve çocuk eğitimevlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Temel İlkeler

Temel ilkeler

Madde 5 — Hükümlü ve tutukluların görüşmeleri aşağıdaki esaslara göre gerçekleştirilir:

a) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma ve hücreye koyma disiplin cezası kesinleşmiş olup da bu cezaları infaz edilmekte olan hükümlü ve tutuklular dışında kalan hükümlü ve tutuklular ziyaretçiler ile görüşebilir. Ancak; ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası infaz edilmekte olanların resmî ve yetkili merciler ile avukatları ve kanunî temsilcileriyle; hücreye koyma cezası infaz edilmekte olanların, resmî ve yetkili merciler ve avukatlarıyla görüşmeleri engellenemez.

b) Odaya kapatma disiplin cezası almış olsa dahi çocukların; annesi, babası, kardeşleri, avukatı, resmî ve yetkili merciler ile yasal temsilcisiyle görüşmesi engellenemez.

c) Görüşler kapalı ve açık olmak üzere iki biçimde yaptırılır.

d) Hükümlü ve tutuklular, bu Yönetmelikte belirtilen yakınları ile haftada bir kez olacak şekilde, üçü kapalı biri açık görüş olmak üzere ayda dört kez⁽²⁾ görüşme yapabilir.

e) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar, onbeş günde bir kez olmak üzere, biri açık, diğeri kapalı görüş biçiminde, ayda iki kez görüşme yapabilir.

f) Kapalı görüşlerden biri bayramlarda ve özel günlerde yaptırılacak açık görüşlerle çakıştığı takdirde, açık görüş yaptırılır.

g) Hükümlü ve tutuklular, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde sayılan ve eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisi ile kayyımı dışında kalan üç ziyaretçisinin açık kimlik ve adreslerini kuruma bildirir. Bu ziyaretçiler, ölüm, ağır hastalık, doğal afet, hükümlü ve tutukluların nakli ya da ziyaretçinin ziyaret olanağını ortadan kaldıracak yerleşim yeri değişikliği gibi zorunlu haller dışında değiştirilemez.

h) Ziyaretçiler, ceza infaz kurumunun düzen ve güvenliğini, hükümlü ve tutukluların sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeler ile her türlü iletişim araçları ve taşıma izin belgesi olsa dahi silahlar kuruma alınmaz. Ziyaret sırasında hükümlü ve tutuklulara para, kıymetli evrak ve eşya verilmez.

i) Ziyaret yerleri, ziyaret öncesi ve sonrasında aranır.

j) Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilenler dışında, ceza infaz kurumlarına gelen avukatların, savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan ettiği belge ve dosyalar ile konuşma kayıtları incelemeye tâbi tutulmaz.

k) Konusu suç teşkil etmemekle birlikte, ceza infaz kurumlarına sokulması yasak olan eşya, araç, gereç veya malzemeler, çıkışta sahibine verilmek üzere muhafaza altına alınır.

l) Hükümlü ve tutuklular, odalarından çıkışlarında ve dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tabi tutulur.

m) Aramalarda insanın saygınlığını küçültecek, onurunu incitecek veya aramanın amacıyla bağdaşmayacak tutum ve davranışlarda bulunulamaz.

n) Ziyaret ve görüşlerde, kurallara uymayan heyet ve kişilerin ziyaret ve görüşmeleri sürdürmelerine derhal son verilir. Suç oluşturan davranışlar, kurum idaresince tutanakla tespit edilerek, ilgili adlî ve idarî makamlara bildirilir. Görüşme hakkına sahip özel kişilerin kurum güvenliğinin korunması amacıyla alınan tedbirlere aykırı istek ve davranışları nedeniyle görüşme hakları, ceza infaz kurumunun en üst amirince bir aydan bir yıla kadar kısıtlanabilir. Mevzuatın savunma hakkı çerçevesinde avukatlar bakımından getirdiği hükümler saklıdır. Ancak; her halde ceza infaz kurumunun en üst amiri durumu tutanakla adlî makama bildirir.

Ceza infaz kurumlarına girişte arama

Madde 6 — Ceza infaz kurumu görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dahil olmak üzere, sıfat ve görevi ne olursa olsun, ceza infaz kurumlarına girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır; eşyaları x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir, ayrıca şüphe hâlinde elle aranır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol elle yapılır. Ancak milletvekilleri, mülkî amirler, hâkim, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, avukatlar, noterler, ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkan ve üyeleri, uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış kişi ve kuruluşların temsilcileri, ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürünün üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında elle aranmaz. Duyarlı kapı cihazının ikazının sürmesi hâlinde bu kişiler ancak, elle aramayı kabul ettikleri takdirde kuruma girebilirler.

Elle arama yapılmasını gerektiren hallerde, kuruma giren bayanlar, bayan infaz koruma memurları veya bayan jandarma görevlileri tarafından, bu görevlilerin bulunmamaları halinde, ceza infaz kurumu müdürünün istemi, Cumhuriyet başsavcısının talebi üzerine, mülki amir tarafından görevlendirilecek bayan memurlarca aranılır.

İKİNCİ KISIM

Ziyaret ve Görüşlerde Uyulacak Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kapalı Görüş

Kapalı görüş

Madde 7 — Kapalı görüş, hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin her türlü maddi temasının önlenildiği, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebilecek şekilde izlenebildiği ve ceza infaz kurumu idaresinin bu iş için tahsis ettiği özel bölümde yapılan görüşmelerdir.

Görüş yeri

Madde 8 — Her ceza infaz kurumunda, olanaklar elverdiği ölçüde, kapalı görüş yapılabilmesi için bir ziyaretçi kabul yeri ayrılır.

Ziyaret edebilecek kişiler

Madde 9 — Hükümlü ve tutuklular; eşi, anne, babası, büyükanne ve büyükbabası, çocuğu, torunu, kardeşi, gelini, damadı, kayınbiraderi, baldızı, yengesi, eniştesi, görümcüsü, kayınvalidesi, kayınpederi, kayınvalidesinin annesi ve babası, kayınpederinin anne ve babası, eşinin başkasından olma çocuğu, büyükanne ve büyük babasının anne ve babaları, torun çocuğu, kardeş çocuğu, eşi, amcası, halası, dayısı, teyzesi ve bunların eşleri ile vasisi ve kayyımıyla görüşebilir.

(Değişik fıkra: RG-28/07/2007-26596) (Değişik birinci cümle:RG-6/11/2009-27398) Hükümlü ve tutuklular, birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan üç ziyaretçisinin adı ve soyadı ile bilmesi hâlinde

adresini ceza infaz kurumuna kabulünden ve kendisine bu hususun tebliğ edildiği tarihten itibaren 60 gün içinde bildirir. Bu ziyaretçiler, ölüm, ağır hastalık, doğal afet, hükümlü ve tutuklunun nakli ya da ziyaretçinin ziyaret olanağını ortadan kaldıracak yerleşim yeri değişikliği gibi zorunlu hâller dışında değiştirilemez. Ceza infaz kurumu yönetimince, gerekli görülmesi hâlinde bildirilen ziyaretçiler hakkında, ziyarette bulunmalarında sakınca bulunup bulunmadığı konusunda kolluk aracılığıyla araştırma yaptırılır. Sakıncalı görülenlere ziyaret izni verilmez ve yeni ziyaretçinin bildirilmesi istenir.

Aynı ceza infaz kurumu içinde bulunan hükümlü ve tutuklular, birinci fıkrada sayılan kişilerden olmaları şartıyla bu Yönetmelik hükümleri kapsamında birbirleri ile görüşebilir.

Birinci ve ikinci fıkrada gösterilen ziyaretçilerin, belirlenen ziyaret günü ve saatleri dışındaki ziyaretleri ile birinci ve ikinci fıkrada sayılanlar dışında kalan kişilerin ziyaretlerine, makul sebep bulunması halinde Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebilir. Bu hüküm, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüler hakkında uygulanmaz.

Ziyaret gün ve saatleri

Madde 10 — Ziyaret günleri ve saatleri ile bir hükümlü ve tutuklunun görüşebileceği ziyaretçi sayısı, kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak, kurumca belirlenir.

Görüş süresi, yarım saatten az, bir saatten fazla olacak şekilde belirlenemez. Görüş süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işletilir.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanların ziyaretçileri

Madde 11 — Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanları; eşi, çocukları, torunları, torunlarının çocukları, annesi, babası, büyükannesi, büyükbabası, büyükannesi ve büyükbabasının anne ve babaları, kardeşleri ve vasisi dışında kimse ziyaret edemez.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanların görüş usulü

Madde 12 — Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar, 11 inci maddede belirtilen kişiler ile ancak teker teker ve ceza infaz kurumu müdürünün belirleyeceği gün, saat ve koşullar içinde, on beş günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere görüşebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Açık Görüş

Açık görüş

Madde 13 — Açık görüş, hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin maddi temasına imkan verecek şekilde, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebildiği ve izlenebildiği, ceza infaz kurumunun bu iş için tahsis edilmiş özel bölümünde yapılan ziyaret ve görüşmelerdir.

Ziyaret edebilecek kişiler⁽³⁾

Madde 14 — *Hükümlü ve tutuklular, anne, baba, eş, çocuk ve torunlarıyla ayda bir gün açık görüş yapabilir. Görüş günleri kurumca belirlenir.*⁽³⁾

Kınama cezası dışında disiplin cezası almış ve bu cezası kaldırılmamış hükümlü ve tutuklular açık görüşten faydalanamaz. Koşullarının uyması durumunda kapalı görüş hakkı saklıdır.⁽¹⁾⁽³⁾

Bayramlarda ve özel günlerde açık görüş

Madde 15 — **(Değişik fıkra: RG-28/07/2007-26596)** Hükümlü ve tutuklular, Bakanlıkça uygun görülen, dinî ve milli bayramlar ile özel günlere mahsus olmak üzere, belirlenen tarihlerde, anne, baba, eş, çocuk, torun, büyükanne, büyükbaba ve kardeşleriyle açık görüş yapabilir.

Bakanlıkça belirlenen yakınları olmayan hükümlü ve tutuklular, üçüncü dereceye kadar olan akrabalarından en çok üç kişiyle görüşebilirler. Ancak; bu fıkra hükmü, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüler hakkında uygulanmaz.

Bu ziyaretin, aynı haftada yapılacak kapalı görüş ile çakışması halinde açık görüş yaptırılır.

Açık ceza infaz kurumlarında yapılan açık görüşler sırasında görsel ve yazılı basın mensupları, hükümlülerin rızasının alınması koşuluyla ve Bakanlık izniyle haber amaçlı görüntü alabilir.

Açık görüş yapılacak yer

Madde 16 — Açık görüşler, ceza infaz kurumunun oda ve eklentileri dışında, bu iş için ayrılmış özel bölümünde, bulunmadığı takdirde, ceza infaz kurumu müdürünün uygun göreceği yerde yaptırılır.

Görüş süresi ve saatleri

Madde 17 — Açık ziyaretler, bir saatten fazla olmamak kaydıyla 09.00 - 17.00 saatleri arasında yaptırılır. Ziyaret süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işler.

Açık görüşe ilişkin diğer konular

Madde 18 — Hükümlü ve tutuklu sayısının, verilen açık görüş günü sayısına bölünmesi suretiyle, görüş gününe kadar gruplar oluşturulur, her grubun görüş günü ve saatleri, ailelerine bildirilmek üzere, hükümlü ve tutuklulara tebliğ edilir ve hazırlanan program ayrıca koğuşlara ve ziyaretçilerin görebileceği uygun yerlere asılır.

Belirtilen gün ve saatler dışında görüş yaptırılmaz, bir defa görüş yapan hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilere aynı görüşle ilgili olarak ikinci defa izin verilmez.

Her grubun açık görüşü bittikten sonra, görüş yerinde bulunan hükümlü ve tutuklular, görevliler nezaretinde dikkatli bir şekilde arandıktan sonra koğuş veya odalarına götürülerek burada sayılır. Kimlikleri, fotoğraflı belgelerle kontrol edilir, grup mevcudunun tam olduğunun anlaşılması üzerine, ziyaretçilerin kurum dışına çıkmasına izin verilir.

Açık görüşlerde, görüş mahallinde yeteri kadar dış güvenlik görevlisi gözlemci olarak bulundurulur.

Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde kalan hükümlüler görüşlerini her zaman açık görüş şeklinde yapar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Müdafi, Avukat, Noter ve Heyetlerin Görüşmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Müdafi, Avukat ve Noter ile Görüşme

Tutuklunun müdafi ile görüşmesi

Madde 19 — Tutuklu, vekaletname aranmaksızın müdafi ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duymayacağı, ancak; görüşmenin görevlilerce izlenebileceği bir ortamda, açık görüş usulüne tabi olarak görüşür. Bu kişilerin müdafi ile yazışmaları denetime tabi tutulmaz.

Soruşturma evresinde, aynı anda en fazla üç avukat tutuklu ile görüşebilir.

Hükümlünün avukat ile görüşmesi

Madde 20 — Hükümlü ile avukatı, meslek kimliğinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak; güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak görüştürülür.

Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleri ile yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz. Ancak, 5237 sayılı Kanununun 220 nci, ikinci kitap dördüncü kısım dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile ilişkisi; konusu suç teşkil eden fiilleri işlediğinin, infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı haberleşmelerine aracılık ettiğine ilişkin bulgu veya belge elde edilmesi hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, bir görevli görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgeler infaz hâkimince incelenebilir. İnfaz hâkimi belgenin kısmen veya tamamen verilmesine veya verilmemesine karar verir. Bu karara karşı ilgililer 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununa göre itiraz edebilir.

Zorunlu hallerde, belirlenen gün ve saatler dışındaki görüşmelere, Cumhuriyet başsavcılığı yazılı olarak izin verebilir.

Hükümlü, vekâletnamesi olmayan avukatlarıyla, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir.

Müdafilik ve vekillik görevinden yasaklanma

Madde 21 — 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre mahkemece haklarında müdafi veya vekillik görevinden yasaklanmış bulunan avukatlar, Kanunda belirtilen yasaklama süreleri içinde başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi kurumda ziyaret edemez.

Hükümlü ve tutuklunun noter ile görüşmesi

Madde 22 — Hükümlü ve tutuklular, meslek kimliğinin ibrazı ve göreviyle ilgili olmak koşuluyla, noterle, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, idarenin gözetiminde açık görüş usulü çerçevesinde görüşebilir.

Avukat stajyerinin hükümlü ve tutuklu ile görüşmesi

Madde 23 — Stajyer avukatlar, avukatlarla birlikte olmak koşulu ile hükümlü ve tutuklular ile görüşebilir.

Birden çok hükümlü ve tutuklu ile görüşme

Madde 24 — Avukatlar, vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü veya tutukluyla görüşme yapamaz.

Yabancı uyruklu avukatın görüşmesi

Madde 25 — Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve karşılıklık esasına uygun olmak koşuluyla; yabancı ülkelerde haklarında soruşturma veya kovuşturma yapılmakta olan, yabancı ülke veya uluslararası yargı mercilerinde dava açmak isteyen, leh veya aleyhine açılmış davası olan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlülerle yabancı uyruklu avukatları, bu soruşturma ve kovuşturma, açılacak veya açılmış davalarla sınırlı olmak ve vekâletname sunmak koşuluyla görüşebilirler. Vekâletnamesi olmayan yabancı uyruklu avukatlar, hükümlü ile Türkiye barolarına kayıtlı bir avukatla birlikte görüşme yapabilirler.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuracak olan veya başvurusu bulunan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlüler; Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde yetkili olan avukatlar ile soruşturma, kovuşturma veya dava konusuyla ilgili bilgi ve belgelerin tercümesinin kurum en üst amirine ibrazı koşuluyla görüşebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Heyetlerin Ziyaretleri

Heyetlerin ziyaretleri

Madde 26 — **(Değişik birinci fıkra:R.G-22/1/2010-27470)** Resmî ya da özel kurum ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmek ve hükümlü ve tutuklularla görüşebilmek için Bakanlıktan izin almak zorundadır. Bilimsel araştırma yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hüküm uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarında görevli başkan ve üyelerin ceza infaz kurumlarına yapacakları ziyaretler hakkında bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinde belirtilen usul ve esaslar uygulanır.

(Değişik fıkra: RG-28/07/2007-26596) İzleme kurulu üyelerinden en az dört üyenin katılımıyla oluşan heyet ile infaz hâkimleri ve görevleri çerçevesinde denetimli serbestlik personeli önceden izin almaksızın ceza infaz kurumlarını ziyaret eder.

(Değişik fıkra: RG-28/07/2007-26596) Bu ziyaret ve görüşmelerde güvenliği tehlikeye düşürmeyecek tedbirler kurum yönetimince alınır. Ziyaret ve görüşmeler, kurum görevlilerinin gözetiminde yapılır. Ancak; İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, izleme kurulu üyeleri, infaz hâkimleri, denetimli serbestlik personeli ve kanunlarla yetkili kılınmış heyet ve kişiler hükümlü ve tutuklularla özel görüşme yapabilir.

Güvenlik bakımından bir araya getirilemeyecek hükümlü ve tutuklularla toplu görüşme yapılamaz. Önceden izin verilmiş olsa bile doğal afet, yangın ve ayaklanma gibi olağanüstü durumlarda ziyaret ve görüşmeler ertelenebilir.

(Değişik beşinci fıkra:RG-6/11/2009-27398) İnsan hakları il ve ilçe kurulları, Cumhuriyet başsavcılığından izin almak suretiyle ceza infaz kurumlarını ziyaret edebileceği gibi hükümlü ve tutuklularla da görüşebilir.

Resmî veya dinî bayram günleriyle özel günlerde, Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının onayı ve refakatiyle, il veya ilçe resmî protokolüne dahil kurum ve kuruluşlar ile iyileştirme programlarına yararı olabilecek sivil toplum örgütlerinin temsilcilerine, ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutukluları ziyaret izni verilebilir. Ancak, ceza infaz kurumunun fiziki yapısı, kapasitesi ve güvenlik sebebiyle bu ziyaret yaptırılmayabilir veya sınırlandırılabilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yabancı Uyruklu Hükümlü ve Tutuklu Ziyareti

BİRİNCİ BÖLÜM

Yabancı Uyruklu Hükümlü ve Tutuklu Ziyareti

Aile fertleri, akrabalar ve yakınları tarafından ziyaret

Madde 27 — Yabancı uyruklu adli suçlardan hükümlü ve tutuklular, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından, haftada bir kez ve ayrıca, kuruma kabullerinde, zorunlu haller dışında bir daha değiştirilmemek üzere ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir saatten fazla olmamak üzere, çalışma saatleri içinde ziyaret edilebilir. Bu kişilerin ziyaret haklarını kullanabilmeleri için, bir hafta önce ilgili Cumhuriyet başsavcılıklarına başvurmaları zorunludur. Bunların dışında kalmakla birlikte, ziyaret talebinde bulunan Türk veya yabancı uyruklu diğer kişiler, makul sebebini belirtmek suretiyle, Cumhuriyet başsavcılığının yazılı izni ile ziyarette bulunabilir. Ancak, bu hüküm, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüler hakkında uygulanmaz.

Terör veya örgütlü suçlardan hükümlü ve tutuklu olanlar için, birinci fıkrada sayılan kişiler veya diğer üç yakını tarafından yapılacak ziyaret başvurularının, ziyaret tarihinden onbeş gün önce, gerekli izin alınmak üzere, Bakanlığa iletilmesi zorunludur. Bunlar dışında kalmakla birlikte, ziyaret talebinde bulunan Türk veya yabancı uyruklu diğer kişiler, makul sebebini belirtmek suretiyle, Bakanlığın yazılı izni ile ziyarette bulunabilir. Bu hüküm, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlüler hakkında uygulanmaz.

Ziyaret için gerekli olan bir haftalık ve onbeş günlük başvuru süreleri acil ve kabul edilebilir hallerde daha kısa tutulabilir.

Yabancı uyruklu ziyaretçilere öncelikle açık görüş hakkı kullanılır ve kurumca belirlenen ziyaret günleri dışında da ziyaret yaptırılabilir.

Ziyaret talebinde bulunan kişi, biri Türk vatandaşlığı olmak üzere, çifte vatandaşlığa sahip ise, yukarıdaki ilkeler çerçevesinde, Türk uyruklu hükümlü ve tutuklular Türk vatandaşı gibi, taşıdığı yabancı uyruktaki kişiyi ise yabancı ülke vatandaşı gibi ziyaret edebilir.

Türk vatandaşlığından tamamen çıkarak yabancı ülke vatandaşı olan kişiler yabancı sayıldığından, aile fertlerini veya yakınlarını ancak yabancıların ziyaret rejimine ilişkin kurallara göre ziyaret edebilir.

Başka bir ülke vatandaşı ile evli olan Türk vatandaşı hükümlü ve tutukluların veya kendisi başka ülke vatandaşı olmakla birlikte, bir Türk vatandaşıyla evli bulunan yabancı hükümlü ve tutukluların ziyaretlerinde, birinci ve ikinci fıkralarda düzenlenen esaslar uygulanır.

Türk vatandaşı olan hükümlü veya tutukluyu ziyaret etmek isteyen yabancı uyruklu kişinin, arasında birinci fıkrada belirtilen akrabalık veya hukuksal bağ mevcutsa, ziyaretlerde birinci ve ikinci fıkralarda düzenlenen esaslar uygulanır. Ancak, aralarında akrabalık veya hukuksal bağ mevcut değilse başvuru Bakanlığa yapılır.

Aynı ceza infaz kurumunda kalmakta olan yabancı hükümlü ve tutuklulardan resmî nikahlı olarak evli bulunanlar ile birinci fıkrada belirtilen derecede akraba olanlara, belgelendirmeleri koşuluyla, Bakanlıkça bu Yönetmelikteki düzenlemelere göre birbirlerini ziyaret izin verilebilir.

Tüm ziyaret başvurularına, ziyaret edilecek kişilerin açık kimliği, yakınlık derecesini belirten bilgi veya belge ile ziyaretçinin kimlik veya pasaport fotokopisi eklenir. Ayrıca ziyaretten önce ilgili kişinin akraba olup olmadığı hükümlü veya tutukluya teyit ettirilir.

Aile fertleri ile yakınlarının hükümlü ve tutukluları ziyaretlerinde, bu Yönetmelikte düzenlenen, açık ve kapalı görüş usulleri uygulanır. Bakanlık tarafından resmî ve dinî bayramlar ile özel günlerde verilen açık görüş hakkından yabancı uyruklu hükümlü ve tutuklularda yararlandırılır.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar, bu Yönetmeliğin 11 ve 12 nci maddelerinde düzenlenen hükümlere göre ziyaret edilir.

Diplomatik temsilciliklerin ve konsolosluk memurlarının ziyareti

Madde 28 — Ülkenin diplomatik temsilciliği görevlileri veya konsolosluk memurları, sadece kendi ülke vatandaşları ile Türkiye’de diplomatik temsilciliği veya konsolosluk bulunmayıp da anlaşmalar gereği, yararlarını korudukları yabancı uyruklu kişileri ziyaret hakkına sahiptir.

Konsolosluk memurunun ziyareti ilgili hükümlü veya tutuklunun rızası ile gerçekleşir. Hükümlü veya tutuklu görüşmeyi kabul etmiyorsa durum konsolosluk memuru ile hükümlü veya tutuklunun huzurunda tutanakla tespit edilir.

Ziyaret talebi, ziyaret tarihinden en az bir hafta önce, ceza infaz kurumunun bulunduğu ağır ceza merkezi Cumhuriyet başsavcılığına yapılır. Başvuruda, ziyaret talebinde bulunan konsolosluk memurunun açık kimliği, görevi ve ziyaret tarihi belirtilir. Acil ve kabul edilebilir haller ile yeni tutuklanmış kişileri ziyaret bakımından bir haftalık süre daha kısa tutulabilir.

Ziyaret edilmek istenen kişi, terör veya örgütlü suçlardan hükümlü veya tutuklu ise, ziyaret talebi, ziyaret tarihinden onbeş gün önce Bakanlığa iletilir. Acil ve kabul edilebilir haller ile yeni tutuklanmış kişileri ziyaret bakımından bu süre daha kısa tutulabilir.

(Değişik beşinci fıkra:RG-6/11/2009-27398) Ziyaret edilmek istenen kişi, biri Türk vatandaşlığı olmak üzere birden fazla vatandaşlığa sahip ise, konsolosluk memurunun izin talebi karşılıklılık ilkesi de gözetilerek yerine getirilebilir.

Yabancı bir ülkenin vatandaşı olmakla birlikte, Türk kökenli olan hükümlü ve tutukluların, konsolosluk memurları tarafından ziyaret edilmek istenmesi halinde, izin verilmeden önce, ziyaret edilmek istenen kişinin Türk vatandaşlığından çıkıp çıkmadığı araştırılmak üzere ziyaret talebinin Bakanlığa iletilmesi zorunludur.

Yabancı ülke konsolosluk memurlarının ziyaretine izin verme yetkisi olan, ilgili ağır ceza Cumhuriyet başsavcılığı veya Bakanlık, aynı zamanda bu ziyaretin açık veya kapalı görüş şeklinde yapılmasına da karar verir. Konsolosluk memurunun açık görüşme talebi var ise kendi ülkesinde Türk konsolosluk memurlarına uygulanan ziyaret rejimine bağlı olarak, karşılıklılık esasına göre değerlendirilir.

Yabancı uyruklu hükümlü ve tutukluların durumu talepleri halinde ilgili konsolosluklara bildirildiğinden ve bu suretle ziyaret edilebildiklerinden, konsolosluk memurlarının hükümlü ve tutuklularla dışarıdan telefon açarak görüşmelerine izin verilmez. Ancak ilgili hükümlü veya tutuklunun ceza infaz kurumunda bulunan ankesörlü telefonlarla konsolosluk veya diplomatik temsilciliğini arayarak kuruma alındığını ve ihtiyaçlarını bildirmesine izin verilir.

Konsolosluklarda çalışan diğer görevlilerin ziyareti

Madde 29 — Konsoloslukta resmen çalışan din görevlisi, öğretmen, psikolog ve benzeri mesleklerdeki konsolosluk memurlarının yabancı hükümlü ve tutukluları ziyareti bu Yönetmelik hükümlerine göre Bakanlığın iznine tabidir.

Yabancı heyetler ile kişi ve kuruluşların ziyaretleri

Madde 30 — Yabancı ülke resmî kurum ve kuruluşlar ile parlamento temsilcilerinin, heyet halinde veya bireysel olarak, ceza infaz kurumlarını ziyaretleri hükümlü ve tutuklularla görüşebilmeleri, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla, Bakanlıktan izin alınmak suretiyle, bu Yönetmelik hükümlerinde düzenlenen usul ve esaslara göre yapılır.

(Değişik fıkra: RG-28/07/2007-26596) Denetim amacıyla Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle yetkisi kabul edilen kurum ve kuruluşların temsilcileri hükümlü ve tutukluları, ziyaret yapma niyetini Bakanlığa önceden bildirmek suretiyle, ilgili sözleşme hükümleri ve ulusal mevzuattaki usul ve esaslar çerçevesinde ziyaret edebilir. Heyet ziyaret sırasında hükümlü ve tutuklularla özel olarak görüşebilir, kurumun her yerine girebilir. Ayrıca, heyetin hükümlü ve tutukluların buldukları yerler hakkındaki istediği tüm bilgiler kendilerine sağlanır.

(Değişik üçüncü fıkra:RG-6/11/2009-27398) Taraf olduğumuz sözleşmeler gereğince Ülkemize iade edilen Türk uyruklu hükümlü ve tutuklular, Bakanlığın izniyle iade eden ülkenin konsolosluk memurunca ziyaret edilebilir. Bu ziyaret izninde karşılıklılık aranabilir, tercüman yardımından faydalanılabilir.

Yabancı hükümlü ve tutukluların din adamları tarafından ziyareti

Madde 31 — Yabancı temsilcilikler dışında, Türkiye Cumhuriyetinin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş olan dinlerin resmî temsilcileri ve din adamları, yabancı uyruklu

kişileri, Bakanlığın izni ile ziyaret edebilir. Ancak bu ziyaretin ilgili hükümlü veya tutuklu tarafından da kabul edilmesi gerekir. İlgili görüşmeyi kabul etmiyorsa durum bir tutanakla tespit edilir.

Tıp doktorları tarafından yabancı hükümlü ve tutuklulara yönelik tedavi amaçlı ziyaret

Madde 32 — Yabancı uyruklu hükümlü ve tutukluların hastalıklarının, ülkemizde tedavi imkanı bulunmaması veya zorunlu bir sağlık nedeniyle verilen Bakanlık izni hariç, yabancı uyruklu doktorların tedavi hizmeti amacıyla kuruma girmesine izin verilmez.

Fahri konsolosların yabancı hükümlü ve tutukluların ziyareti

Madde 33 — Ülkemizde, diplomatik temsilciliği ve konsoloslugu bulunmayan ülkelerin fahri konsolosları, bu görevlerini belgelemeleri koşuluyla, yabancı ülke konsoloslarına tanınan haklardan yararlanır.

Ülkemizde, diplomatik temsilciliği ya da konsoloslugu bulunan ülkelerin fahri konsolosları, yabancı hükümlü ve tutukluları, ancak; Bakanlığın izni ile ziyaret edebilirler.

BEŞİNCİ KISIM

Ortak Hükümler, Tutuklular, Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Belgelendirme

Madde 34 — (Değişik:RG-3/4/2012-28253)

Hükümlü ve tutuklular ile görüşmek isteyen kan ve kayın hisimlerinden, akrabalık durumlarını ve T.C. kimlik numaralarını beyan etmeleri ve T.C. kimlik numaralarının bulunduğu nüfus cüzdanı aslını ziyaret süresince ceza infaz kurumlarında yetkili görevlilere teslim etmeleri istenir. Ziyaretçilerin beyanlarının doğruluğu, ceza infaz kurumları tarafından Kimlik Paylaşım Sistemi üzerinden elektronik ortamda araştırılmak suretiyle teyit edilir. Bu şekilde doğru beyanda bulunduğu tespit edilen ziyaretçilerden beyanlarına ilişkin olarak nüfus kayıt örneği veya kimlik bilgilerine ilişkin başkaca bir belge istenmez.

Kimlik paylaşım sistemi üzerinden elektronik ortamda kanuni yakınlığı tespit edilemeyenlerin veya hükümlü ve tutuklular ile görüşmek isteyen ancak T.C. kimlik numarası bulunmayan kan ve kayın hisimlerinin akrabalık durumlarını, nüfus idarelerinden veya ilgili konsolosluklar tarafından verilen resmi belgeler ile ispatlamaları gerekir.

Heyetlerin ziyaret usulü

Madde 35 — Kapalı ve açık ceza infaz kurumlarına ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz, kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal ve idarî tedbirlerin değiştirilmesini isteyemez.

Hastanede ziyaret ve refakat (Değişik madde başlığı:RG-6/11/2009-27398)

Madde 36 — Hasta hükümlü ve tutuklular, kurum tabibinin uygun görmesi halinde, görevli infaz ve koruma memuru nezaretinde, kurumun hastane veya revirinde ziyaret edilebilir.

Kurum dışındaki sağlık kuruluşlarında yataklı tedavi gören hükümlü ve tutuklular, tedaviyi yapan doktorun uygun görmesi ve Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının izni ile iç güvenlik görevlileri nezaretinde ziyaret edilebilir.

(Ek üçüncü fıkra:RG-6/11/2009-27398) Kurum dışında yatarak tedavileri yapılan hükümlülerin yanında, tedaviyi yapan hekimin raporuyla zorunlu olduğunun bildirilmesi hâlinde, eşi, annesi, babası, kardeşi, çocuğu, bunların olmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının uygun gördüğü bir aile yakını refakatçi olarak bulundurulabilir.

Giriş kartı

Madde 37 — Ziyaretçilerin, ceza infaz kurumuna girişleri sırasında, idare tarafından kimlikleri alınır, yerine; basılı, seri numaralı, kurum tarafından onaylanmış giriş kartı verilir. Ziyaretçi, kurum içinde giriş kartını görecek biçimde üzerinde taşımak zorundadır.

Hukuksal amaçlı ziyaret talepleri

Madde 38 — Yabancı bir ülkede yürütülmekte olan bir soruşturma veya kovuşturma çerçevesinde, ceza infaz kurumlarında bulunan yabancı veya Türk vatandaşı hükümlü ve tutukluların

bilgilerine başvurulması isteminde bulunulması halinde, varsa o ülke ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bulunan adli yardım sözleşmeleri çerçevesinde, adli yardım talepnameşi düzenlenerek Bakanlığa iletilir ve verilecek izin ile görüşme gerçekleştirilir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlü ve tutuklular hakkında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ya da yetkisi tanınan diğeri bir uluslar-arası mahkemede yürütölmekte olan bir soruşturma veya kovuşturma çerçevesinde, yabancı uyruklu görevlilerin ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklularla görüşmeleri veya bilgilerine başvurmaları Bakanlığın iznine bağılıdır.

Din adamları tarafından ziyaret

Madde 39 — Türkiye Cumhuriyetinin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş dinlerin resmî temsilcileri veya din adamları, kendi dinlerine mensup hükümlü ve tutuklularla istekleri halinde ve ceza infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürmemek kaydıyla, Cumhuriyet başsavcılığının izniyle görüşebilir.

Milletvekillerinin görüşmeleri

Madde 40 — (Değişik: RG-22/07/2007-27470)

Milletvekillerinin, ceza infaz kurumlarındaki yaşam şartlarını yerinde görerek tespitlerde bulunmak, inceleme yapmak veya hükümlü ve tutuklular ile görüşmede bulunmak amacıyla yapmış oldukları istemler, ceza infaz kurumu idaresine bilgi vermek koşuluyla yerine getirilir. Milletvekilleri, hükümlü ve tutuklularla açık ziyaret şeklinde görüşebilir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Üçüncü Kısım Beşinci Bölüm, Dördüncü Kısım Dördüncü ve Beşinci Bölümleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlardan tutuklu ve hükümlülerin milletvekilleri tarafından ziyaret edilmelerinde Bakanlığın yazılı izni aranır.

Ceza infaz kurumlarındaki tutuklu ve hükümlüler ile barındırıldıkları bölümler, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve diğeri komisyonların başkan ve üyeleri ile yanlarında bulunan görevliler tarafından komisyon kararı ve görevleri çerçevesinde ziyaret edilebilir.

Ziyaretlerde konuşulacak lisan

Madde 41 — (Değişik birinci cümle:RG-6/11/2009-27398) Ziyaret esnasında görüşmelerin Türkçe yapılması esastır. Ancak, hükümlü veya tutuklunun Türkçe bilmemesi veya görüşeceğini bildirdiği yakınının Türkçe bilmediğinin beyan edilmesi halinde, Türkçe'den başka bir dilde konuşmanın yapılmasına izin verilir ve konuşma kayda alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmaların kurum güvenliğini veya kamu düzenini tehlikeye düşürecek nitelikte bulunması halinde, haklarında idarî ve adli işlem yapılır.

(Ek fıkra: RG-28/07/2007-26596) Yabancı uyruklu hükümlü ve tutukluların ziyaret ve avukat görüşlerinde, ücreti taraflarca karşılanmak koşuluyla bir tercümandan veya o dili bilen bir gönüllünün yardımından yararlanılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Tutuklular ve Son Hükümler

Tutuklulara ilişkin uygulamalar

Madde 42 — Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selameti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir.

Yürürlük

Madde 43 — Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 44 — Bu Yönetmelik hükümlerini, Adalet Bakanı yürütür.

⁽¹⁾ *Danıştay Onuncu Dairesinin 2012/681 Esas numaralı dosyası üzerinden verdiği 6/7/2012 tarihli kararı ile bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının yürütölməsi durdurulmuştur.*

⁽²⁾ Danıştay Onuncu Dairesinin Danıştay Onuncu Dairesinin Esas No. 2011/7623 sayılı dosyası üzerinden verdiği 28/9/2011 tarihlik kararı ile bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “üçü kapalı biri açık görüş olmak üzere, ayda dört kez” ibaresinin yürütülmesi durdurulmuş; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 20/11/2012 tarihli ve YD İtiraz No 2012/61 sayılı kararı ile idarece bu karara karşı yapılan itiraz reddedilmiştir.

⁽³⁾ Danıştay Onuncu Dairesinin 2/12/2009 tarihli ve E.:2006/5393, K.: 2009/10123 sayılı Kararı ile bu madde iptal edilmiştir. Yapılan temyiz sonucunda Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 23/10/2010 tarihli ve E.: 2010/909, K.: 2010/2523 sayılı Kararı ile söz konusu maddenin birinci fıkrası hakkındaki iptal Kararı onanırken, ikinci fıkrası hakkındaki iptal Kararı bozulmuştur. Daha sonra yapılan karar düzeltme talebi de Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 6/5/2014 tarihli ve E.: 2011/1236, K.: 2014/1976 sayılı Kararı ile reddedilmiştir.